

Sygn. akt V U 1906/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku Z. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ponowne ustalenie wysokości emerytury

na skutek odwołania Z. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 21 stycznia 2014 r.

znak (...)

zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 21 stycznia 2014 r. znak (...) w ten sposób, że wysokość przyznanej wnioskodawcy Z. N. powyższą decyzją emerytury określa od 01 września 2014 r. zgodnie z art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na kwotę 1784,71 zł (jeden tysiąc siedemset osiemdziesiąt cztery złote 71/100) miesięcznie, zgodnie z obliczeniem organu rentowego zawartym w jego stanowisku z 05 lutego 2015 r.

Sygn. akt VU 1906/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 21 stycznia 2014r. wykonując wyrok Sądu z dnia 26 czerwca 2012r. przyznał wnioskodawcy Z. N. emeryturę od 01 maja 2012r. tj. od daty określonej w wyroku Sądu. Emeryturę obliczono w oparciu o art. 53 ustawy emerytalnej, gdzie do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych od 2002 do 2011 r., wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 76,15 %. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wppw przez kwotę bazową 2.974,69 zł wyniosła 2.265,23 zł. Do ustalenia wysokości emerytury przyjęto 42 lata, 9 miesięcy i 10 dni okresów składkowych oraz 5 miesięcy i 19 dni okresów nieskładkowych. Wysokość emerytury obliczona w powyższy sposób wyniosła 1.979,51 zł. Emerytura obliczona w oparciu o art. 26 wyniosła 1.429,05 zł. Emerytura mieszana obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 183 ustawy emerytalnej okazała się korzystniejsza od emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 i organ rentowy podjął wypłatę emerytury mieszanej jako świadczenia korzystniejszego, które wyniosło 1621,71 zł.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca Z. N. podniósł, iż składając wniosek o emeryturę zakład pracy nie wystawił mu dokumentu RP-7, a syndyk masy upadłości uchyła się od wykonania obowiązków archiwizacyjnych.

W odpowiedzi na powyższe odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł on o jego oddalenie podtrzymując w całości treść zaskarżonej decyzji i argumenty w niej przedstawione.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z. N., ur. w dniu (...), Decyzją z dnia 21 stycznia 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przyznał Z. N., ur. w dniu (...) od 01 maja 2012 r. emeryturę w oparciu o przedłożone dokumenty i ustalił jej wysokość zgodnie z przepisami art. 183 ustawy emerytalnej z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W okresie od dnia 01 września 1971 r. do dnia 31 sierpnia 2003r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) S.A. w W. - Oddział (...) - Zakład (...)we W. na stanowisku elektromontera robót budowlano-montażowych. Wynagrodzenie wnioskodawcy było ustalane wg stawki godzinowej osobistego zaszeregowania, w zakładzie było wynagrodzenie w systemie akordowym, ale nie mogło być niższe niż stawka godzinowa pomnożona przez ilość godzin. W okresie od 01 września 1971 r. stawki zaszeregowania za godzinę pracy ustalane były według kategorii zaszeregowania Układu Zbiorowego Pracy dla Budownictwa i wynosiły:

- 09.1971 r. - 6,00 zł (IV kat. zaszeregowania);
- 01.05.1972 r. - 7,00 zł (V kat. zaszeregowania);
- 01.05.1973 r. - 9,50 zł (V kat. zaszeregowania);
- 01.05.1974 r. - 10,50 zł (VI kat. zaszeregowania);
- 01.04.1975 r. - 12,00 zł (VI kat. zaszeregowania);
- 01.10.1979 r. - 13,50 zł (VII kat. zaszeregowania);
- 01.10.1982 r. - 35,00 zł (XII kat. zaszeregowania);
- 01.05.1983 r. - 36,50 zł (XIII kat. zaszeregowania);

Od 01 stycznia 1985r. stawki zaszeregowania za godzinę pracy ustalane były według kategorii zaszeregowania zakładowego systemu wynagradzania i wynosiły:

- od 01.01.1985 r. - 62,99 zł (9 kat. zaszeregowania);
- od 01.07.1985 r. - 72,00 zł (9 C kat. zaszeregowania);
- od 01.09.1985 r. - 77,00 zł (9D kat. zaszeregowania);
- od 01.04.1986 r. - 85,00 zł (10 B kat. zaszeregowania);
- od 01.08.1986 r. - 90,00 zł (10 C kat. zaszeregowania);
- od 01.04.1987 r. - 102,00 zł (10 kat. wynagradzania);
- od 01.02.1988 r. - 158,00 zł (10 kat. zaszeregowania);
- od 01.08.1988 r. - 247,00 zł (IX kat. zaszeregowania);

- od 01.03.1989r. - 360,00 zł (IX kat. zaszergowania);
- od 01.08.1989 r. - 580, 00 zł (IX kat. zaszergowania);
- od 01.09.1989 r. - 870,00 zł (X kat zaszergowania);
- od 17.01.1992 r. – 5.640,00 zł (X kat zaszergowania);
- od 20.08.1992 r. do 10.09.1992 r. 7.700 zł w związku z czasowym przeniesieniem na budowę poza miejsce zamieszkania;

Od 01 stycznia 1994r. przejście z systemu akordowego na dniówkowy - wynagrodzenie zasadnicze liczone było wg faktycznie przepracowanych godzin:

- od 01.01.1994 r. – 14.600,00 zł (przejście z systemu akordowego na dniówkowy);
- od 01.03.1995r. - 1,80 zł (kat. 10);
- od 01.07.1995 r. - 2,00 zł (kat. 10);
- od 01.02.1996 r. - 2,25 zł (kat. 10);
- od 01.07.1996 r. - 3,58 zł (kat. 10);
- od 01.09.1996 r. - 3,63 zł (kat. 10);
- od 01.03.1997 r, - 3,96 zł (kat. 10);
- od 01.09.1997 r. - 4,00 zł (kat. 10);
- od 01.08.1998 r. - 4,90 zł (kat. 10);
- od 01.09.1998 r. - 4,95 zł (kat. 10);
- od 01.01.1999r. - 6,09 zł (kat. 10);
- od 01.07.1999r. - 6,21 zł (kat. 10);
- od 01.09.1999r. - 6,27 zł (kat. 10);
- od 01.05.2000r. - 6,65 zł (kat. 10);
- od 01.09.2000r. - 6,72 zł (kat. 10);
- od 01.05.2001r. - 6,75 zł (kat. 10);
- od 01.09.2001r. - 6,82 zł (kat. 10);

od 01.10.1984r. przyjęto stawkę - 38,00 zł/godz. i od 01.04.1998r. - 4.45 zł/godz. wynikające z akt osobowych. Od 01 stycznia 2002r. zmiana obowiązującego czasu pracy z 42 na 41 godzin tygodniowo - 6,99 zł. kat.2, od 01 stycznia 2003r. zmiana obowiązującego czasu pracy z 41 na 40 godzin tygodniowo - 7,24 zł. kat.2. W zakładzie pracy prowadzone były listy obecności, w których uwzględniano zwolnienia lekarskie i nieobecności związane ze szkoleniami. Pracownicy otrzymywali także 13 pensję wypłacaną z osobowego funduszu płac. W okresie powyższego zatrudnienia wnioskodawca przebywał na kontraktach zagranicznych w Węgierskiej Republice Ludowej w okresie od 01 czerwca 1981 r. do 04 września 1982r. oraz w Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej w okresie od

17 października 1989r. do 31 października 1991r. i na urloпах dewizowych w okresach od 05 września 1982r. do 05 października 1982r., od 04 listopada 1991r. do 02 stycznia 1992r. W okresie od 03 stycznia 1992r. do 16 stycznia 1992r. skarżący przebywał na urlopie bezpłatnym. Za okresy pracy w Węgierskiej Republice Ludowej oraz w Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej do 31 grudnia 1990r. przyjęto minimalne wynagrodzenie obowiązujące w danym okresie z uwagi na brak wykazania wynagrodzenia zastępczego, natomiast za okres od 01 stycznia 1991r. do 31 października 1991r. przyjęto wynagrodzenie przeciętne z uwagi na brak dowodu na to, że pracodawca opłacał składki od kwot wyższych niż przeciętne wynagrodzenie. Okresy urlopów dewizowych i urlopu bezpłatnego wyłączono z okresu zatrudnienia będącego podstawą ustalenia wysokości emerytury. Wynagrodzenie w okresie od 1971 do 1998 r. przedstawiało się następująco:

1971 – 4.752, 1980 - 30.284, 1989 - 839.431 1998 – 9.203,30

1972 - 15.552, 1981 - 28.572, 1990 – 2.648.000

1973 – 20.333, 1982 - 45.600, 1991 - 14.772.115

1974 – 23.498, 1983 - 78.562, 1992 - 13.107.120

1975 – 26.242, 1984 - 79.048, 1993 - 19.200.000

1976 – 27.252, 1985 -146.552, 1994 – 30.854.556

1977 – 27.312, 1986 -181.097, 1995 - 3.853,52

1978 – 27.144, 1987- 211.536, 1996 – 6.199,36

1979 - 27.933, 1988 -411.328, 1997 – 8.023,70

Obliczając wynagrodzenie za rok 1992 i 1993 biegła porównała miesięczne wynagrodzenie wynikające ze stawki godzinowej z minimalnym wynagrodzeniem obowiązującym w tym miesiącu i przyjęła wynagrodzenie korzystniejsze. Za pozostałe lata ustalone wg stawki godzinowej wynagrodzenie było wyższe od wynagrodzenia minimalnego obowiązującego w danym roku. W oparciu o powyższe wynagrodzenia do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik 55,11 % obliczony z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia przypadającego przed 01 stycznia 1999r. jako korzystniejszy od wskaźnika wysokości podstawy wymiaru ustalonego z 10 kolejnych lat kalendarzowych z okresu przed 01 stycznia 1999r. Do ustalenia wysokości emerytury przyjęto wskaźnik 76,15 % obliczony z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę. Obliczona w oparciu o powyższe wskaźniki wysokość emerytura wyniosła na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej -1.969,62 zł, art. 26 – 1.674,19 zł, art. 183- 1.777, 59 zł. Emerytura obliczona według art. 183 ustawy emerytalnej jest korzystniejsza od emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy. Od 01 stycznia 1999r. dane dotyczące okresu i tytułu ubezpieczenia, podstawy wymiaru składek (okres i kwota), przerwy w ubezpieczeniu gromadzone są na indywidualnym koncie ubezpieczonego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, które organ rentowy pozyskał za okres od stycznia 1999r. do 31 sierpnia 2003r.

dowód: - akta ubezpieczeniowe wnioskodawcy;

- akta osobowe z okresu zatrudnienia w (...) S.A.;

- wyjaśnienia wnioskodawcy - e-protokół - 00:10:43-00:22:50;

- opinia biegłego sądowego z dziedziny ubezpieczeń społecznych , k. 29- 55 ;

- stanowisko ZUS z 12 grudnia 2014r., k. 72;

- opinia uzupełniająca, k. 81-92;

Najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego po przyjęciu do wyliczenia kwot wykazanych w opinii biegłej wynosi 55,96 %. Zgodnie z opinią biegłej nadal najkorzystniejszy jest wskaźnik 76,15% z lat 2002-2011 który został przyjęty do obliczenia emerytury w części dotyczącej art. 53.

Do obliczenia wysokości świadczenia wyłączono ze stażu pracy wykazane przez biegłą przerwy w ubezpieczeniu, tj.:

- urlop dewizowy od 05.09.1982r. do 05.10.1982r. w wymiarze 1 miesiąc i 1 dzień,

- przerwa w zatrudnieniu po kontrakcie od 01.11.1991r. do 03.11.1991r. w wymiarze 3 dni,

- urlop dewizowy od 04.11.1991r. do 02.01.1992r. w wymiarze 1 miesiąc i 29 dni,

- urlop bezpłatny od 03.01.1992r. do 16.01.1992r. w wymiarze 14 dni. Okres składkowy został obniżony o 3 miesiące i 17 dni.

Podstawa wymiaru emerytury wyniosła 2.265,23 zł. Emerytura obliczona na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej wyniosła 1.969,55 zł. Różnica 0,7 zł w wyliczeniu wysokości świadczenia może wynikać z algorytmów zaokrążeń. Na dzień 01.01.1999 r. wartość kapitału początkowego wyniosła 120.005,71 zł. Po waloryzacjach kapitał początkowy wyniósł 334.395,46 zł. Kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 93.812,49 zł. Średnie dalsze trwanie życia - 254,10 miesięcy. Wysokość emerytury na podstawie art. 26 wyniosła 1.685,19 zł. Wysokość emerytury na podstawie art. 183 wyniosła 1.784,71 zł. Emerytura obliczona zgodnie z art. 183 jest korzystniejsza od emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej.

Wynagrodzenie przeciętne za rok 1992 przyjęto w kwocie 12.598.387. Różnica wynika z ilości dni przyjętych do wyliczenia wynagrodzenia za miesiąc styczeń. Biegła przyjęła 18 dni przyjmując przerwę w zatrudnieniu od 01.01.1992r. do 03.01.1992, gdzie na podstawie informacji zawartych w opinii biegłego Zakład wyłączył te dni jako urlop po kontrakcie. Powyższe pozostaje bez wpływu na wysokość świadczenia, ponieważ ani kwota 12.598.387 ani 13.107.120 nie wchodzi do ustalenia wppw kapitału początkowego i emerytury.

dowód:- stanowisko ZUS z dnia 05 lutego 2015r. z załącznikami , k. 106 -108.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2013.1440 j. t.) prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Art. 129 ust. 1 w związku z art. 100 ust.1 ustawy stanowi, iż świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, które powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2. Emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2012, wynosi:

1) 35% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz

2) 65% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 – art. 183 ust. 4 ustawy emerytalnej.

Kwestią sporną wymagającą rozstrzygnięcia Sądu była wysokość obliczonej zgodnie z zasadami wskazanymi w art. 183 ustawy emerytalnej emerytury, z uwzględnieniem zarobków wnioskodawcy osiągniętych w okresie jego zatrudnienia

od dnia 01 września 1971r. do dnia 31 sierpnia 2003r. w (...) S.A. w W. - Oddział (...) - Zakład (...)we W. na stanowisku elektromontera robót budowlano-montażowych. Organ rentowy do 31 grudnia 1998r. nie dysponował zaświadczeniami RP-7 o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wnioskodawcy, ustalając za okresy, za które wnioskodawca nie przedłożył zaświadczeń o wynagrodzeniu minimalne wynagrodzenie pracowników obowiązujące w danym okresie. Za okres od stycznia 1999r. do 31 sierpnia 2003r. dane dotyczące okresu i tytułu ubezpieczenia, podstawy wymiaru składek (okres i kwota), przerwy w ubezpieczeniu gromadzone były na indywidualnym koncie ubezpieczonego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, które organ rentowy pozyskał.

Zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U.2011.237.1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Powyższe ograniczenia dowodowe obowiązujące przed organem rentowym nie obowiązują w postępowaniu sądowym, w którym wysokość wynagrodzenia może być udowodniona wszelkimi dowodami, w tym także dowodem z akt osobowych pracownika (umowa o pracę, angaże).

Mając powyższe na uwadze Sąd z urzędu pozyskał akta osobowe wnioskodawcy z okresu jego zatrudnienia w (...) S.A. w W. - Zakład (...)we W., które umożliwiły ustalenie jego wynagrodzenia w oparciu o angaże, w których określono wynagrodzenie w oparciu o stawki godzinowe osobistego zaszeregowania skarżącego. W oparciu o przyjęte w ustaleniach faktycznych stawki godzinowe biegła z zakresu ubezpieczeń społecznych obliczyła wynagrodzenie wnioskodawcy w poszczególnych latach, wskazując, iż najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 55,11 %, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wyniósł 76,15 %, a emerytura obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 183 ustawy emerytalnej wyniosła 1.777,59 zł. W odpowiedzi na powyższe stanowisko biegłej organ rentowy przyjął, iż najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego po przyjęciu do wyliczenia kwot wykazanych w opinii biegłej wynosi 55,96 %. Zgodnie z opinią biegłej nadal najkorzystniejszy jest wskaźnik podstawy wymiaru wynoszący 76,15% z lat 2002-2011, który został przyjęty do obliczenia emerytury w części dotyczącej art. 53.

Do obliczenia wysokości świadczenia wyłączono ze stażu pracy wykazane przez biegłą przerwy w ubezpieczeniu, tj.:

- urlop dewizowy od 05.09.1982r. do 05.10.1982r. w wymiarze 1 miesiąc i 1 dzień,
- przerwa w zatrudnieniu po kontrakcie od 01.11.1991r. do 03.11.1991r. w wymiarze 3 dni,
- urlop dewizowy od 04.11.1991r. do 02.01.1992r. w wymiarze 1 miesiąc i 29 dni,
- urlop bezpłatny od 03.01.1992r. do 16.01.1992r. w wymiarze 14 dni. Okres składkowy został obniżony o 3 miesiące i 17 dni.

Podstawa wymiaru emerytury wyniosła 2.265,23 zł. Emerytura obliczona na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej wyniosła 1.969,55 zł. Różnica 0,7 zł w wyliczeniu wysokości świadczenia może wynikać z algorytmów zaokrągleń. Na dzień 01.01.1999 r. wartość kapitału początkowego wyniosła 120.005,71 zł. Po waloryzacjach kapitał początkowy wyniósł 334.395,46 zł. Kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 93.812,49 zł. Średnie dalsze trwanie życia - 254,10 miesięcy. Wysokość emerytury na podstawie art. 26 wyniosła 1.685,19 zł. Wysokość emerytury na podstawie art. 183 wyniosła 1.784,71 zł. Emerytura obliczona zgodnie z art. 183 jest korzystniejsza od emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej.

Wysokość emerytury Sąd określił od 01 września 2014r., bowiem 11 września 2014r. do Sądu wpłynęły akta osobowe wnioskodawcy, pozwalające na wyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do ustalenia wysokości przysługującego wnioskodawcy świadczenia.

Przy tak poczynionych ustaleniach faktycznych Sąd przyjął jako podstawę rozstrzygnięcia ostatecznie wyliczenie emerytury dokonane przez organ rentowy w kwocie 1.784,71 zł, niesporne i korzystniejsze dla wnioskodawcy od wyliczonego w opinii i na tej podstawie w myśl art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję o orzekł co do istoty sprawy.